

כתוצאה ממפעל הירקון. העירייה עדיין אינה פעילה. הרשימה נתמכה על ידי ראיון עם הכימאי, ד"ר יפה*.

ביום ה' עלתה הזעקה מעלה מעלה: "שי תוקילדים, טיפוס צהבת עלולים להתפשט בסביבות הירקון!"

ביום ו' הגיעה הדיסטריה לשיאה. המתיר חות במרוקו, יחסי ישראל-ערב, סכסוך גור אה — כל זה נדחה לקרן זווית, והדפים הל- בניסאפרורים של הארץ הוצפו במימי היר- קון: תצלום גדול, שהראה קבוצת אורחים חובבי-מרגוע דגים במים הצלולים של ה- ירקון, ידיעה על דיוני הממשלה בקשר ל- תוכנית. ראיון מיוחד עם ראש עיריית תל- אביב, חיים לבנון, שנתן את ברכתו ליוזמת המוצעת של הארץ.

הדגים במים הצלולים — או הבלתי-צלול- לים — נמשך גם בראשית שבוע זה, כאשר ראיינו אנשי-הארץ, את חבר מעצת עיריית תל-אביב, אליעזר פרי, לא פירסמו אף מלה אחת על הצד השני של המטבע המימי.

וריד כחול ורחב. המטה של הצד ה- שני שכן בתוך חדר גדול וריק מרהיבים באחד מבנייני הקריה, תל-אביב. הכתלים היו מכוסים במפות גדולות של ישראל. ה- סיכות הצבעוניות שנזרעו על גבי המפות ציינו את מקומם של מקורות המים ותחנות התצפית ברחבי הארץ. וריד כחול ורחב נת- משך מראש-העין, מקור הירקון, אל נקודה בנגב — מרחק של 102 קילומטרים.

היה זה צינור-המים הענקי* אשר יורים 75 עד 100 מיליון מטרים מעוקבים של גר- זל יקר, כדי להרות אלפי דונאמים צחיחים של קרקע. וורידים דקיקים יותר הסתעפו מקצה-הקו לאורך עשרות קילומטרים: היו

מימאי בלאס
*אתי הם לא זכרו!

אלה הצינורות המשניים בקוטר של 36 ו-48 צול.

היה זה הראשון בשני הצינורות, שיורמו את מימי הירקון לנגב. העבודה כבר החלה, הסתיים בקיץ הבא. אחר תושב תוכנית קו הצינורות השני לאישור הממשלה.

שמה בלאס, מרכזו וליבו של מפעל-ה- ירקון, ישב ליד מכתבו הגדולה, המצופה זכוכית, הכחיש בקולו הרם את כל ההשע- רות על הסכנה הנשקפת לפלשתיים, או ל- נהר הדיסטריה: "אין לנו כוונה לשתות את כל מימי הירקון. אלה ששאבו מים מן היר- קון, יוכלו להוסיף ולשאוב אותם.

תוכניות מקבילות. בהמשך דבריו סי- פר בלאס כי יחד עם התוכנית המקורית קיי- מות שתי תוכניות מקבילות, אשר תקציבן — מיליון 600 אלף ליי מתקציב-הפיתוח — כבר אושר:

● תוכנית להקמת קו צינורות, שיורום את מימי הביוב של תל-אביב, רמת-גן ופתח- תקוה לתוך הים. כך שמימי הירקון ישארו

* השבוע הכחיש ד"ר יפה במכתב למע- רכת "הארץ" חלק מן הדברים שנאמרו בי- ראיון. טען שאין הוא מוסמך לקבוע אם הק- טנת זרימת הירקון עלולה ליצור ביצה. * הצינור מורכב על ידי מפעלי ייבל גז, בקרבת מגדל אשקלון, לפי מיטב השיטות החדישות.

העם

ריח אוור

ריח מזור ריחף השבוע באויר המדינה. כ- סיס"מלחמה ותיקים, המריחים ריח של אבק- שריפה, נהמו המפלגות ורקעו בפרסותיהן (ראה דו"ח מיוחד בעמוד הבא).

איש לא ידע בדיוק איך זה התחיל. שנה שלמה עוד נשארה עד לבחירות. שנה של השמצות הדדיות, של הסחת שקרים וחצי- אמתיות איש בפני רעהו, של פזילה לעבר הבוחר וניהול ענינים לצורך כותרת העתון — היה זה סיכוי ק דר מאד למדינה.

כל מדינה דימוקרטית זקוקה לבחירות — למערכה שתתן לאיש הפשוט את ההזדמנות לשאול את עצמו שאלות מכריעות, להרהר על גורל-הכלל. אולם מערכת-בחירות הנס- שכת שנה שלמה היא ניתוח ממושך מדי — גם חולה בעל לב חזק כשור עלול להתמוטט בו.

בשעה שכל יום שקול על מאזניה של מל- חמת-הקיום הלאומית, שהמצב החיצוני מ- חייב החלטת מהירות, נמרצות וקיצוניות, שנה-לבחירות עלולה להפוך לשנה-של התאבדות.

פיתוח

פלישתים עירי. ישראל

במשך מאות השנים הקודמות התחוללו קרבות גדולים על-פני ישראל: ליד חומות ירושלים, במגידו, בהר-הגלבוע, במצדה, ב- ביתר. בשבוע שעבר נפתח קרב חדש בקרבת תל-אביב — קרב אשר ייקרא, ללא ספק, בפני הדורות הבאים בשם הקרב על הירקון. הקרב הגדול החל, כאשר הופיע על גדות נהר הארץ של תל-אביב פרש רכוב על סוס של נייר. בידו האחת החזיק מגן, ועליו המלה הארץ. בידו השנייה היה עטיובוע ש- חזו.

אורחי תל-אביב נודעו בשמעם את הפרש מכריז על קיצם הקרב ובא: "מות תמותו! אם לא ימיתכם האויר המורעל, יקטלכם ה- יתושים. אם לא יקטלכם היתושים, תמותו בצמא. מות תמותו — עד האחרון!"

הכרזה זו ציינה את תחילתו מאבקי החדש של הארץ, שהיה מכון הפעם נגד התוכנית להזרים את מימי הירקון לנגב, להלבישו באדרת ירוקה, המבוצעת על ידי חברת מקו- רות.

לא היתה זאת מלחמתו הראשונה של הארץ נגד פיתוח הנגב. רבים זוכרים עדיין כיצד יצא אותו עתון בשצף קצף נגד כיבוש אילת. הוא טען תמיד כי הנגב אינו אלא עול הרובץ על כתפי ישראל, שטח חסרת-תקוה, הזולל את התקציב בכל-פה.

יתושים, צחנה, מחלות. כהרגלו, ניסה הארץ לפרוט על נימיה-הלב המיושנים של האנשים, אשר עיינו מאז ומתמיד כל מבצע נועז ורענן; האנשים אשר שנואו את האופ- קים הרחבים, שדומים הרוח, ביכרו להתבונן ברחובות הצרים, לעקוב אחרי המתרחש ב- דירות שכניהם. הם ישנו, אכלו, עבדו, הש- תוקקו לדבר אחד ויחיד: בסתון. במאה האחרונה המציאו סטודנטים גרמנים — ש- אחד מהם היה אביו של עורך הארץ, גרשום שוקן — שם מתאים לסוג אנשים זה: פלשתיים.

הארץ הכיר את קוראיו, סיפר להם בדיוק את אשר רצו לשמוע: סכנה גדולה גלומה בתוכנית הירקון. אין זה אלא משחק-מול. מחר ישנתה הכל. הירקון יעלם כליל. במקו- מו יבואו להקות-יתושים, צחנה, מחלות. ל- ילדים לא יהיה היכן לשחק; לזוגות הצעירים לא יהיה היכן לטייל. התיירים יבואו ויראו רק וואדי ריק, גוש שרידי קופסות-שימור- ים, ומורה הדרך יאמר: "כאן זרם פעם הירקון, אשר נזכר בספר יהושע." והתיירים ינידו בראשיהם, ישאלו להיכן נעלם הכסף, שהוקדש לפיתוח ישראל.

דיג במים צלולים. בשבוע שעבר היה כל אדם, שרצה להחזיר את שמו אל העמוד הראשון של הארץ, צריך רק להתקיף את תוכנית הירקון. כל אדם, אשר היה מסוגל לומר משהו הורסני על התוכנית, רואיין ב- קפדנות על-ידי עובדי העתון — בין אם היה לדעתו משקל, ובין אם לא. אולם השקפות מצדדי התוכנית הושתקו לגמרי, אף כי התוכנית המקבילה של הנחת צינור-ביוב חדש, ותוכ- נית-המים של תל-אביב לא היו בגדר סוד. ביום ד' שעבר הופיע הארץ בכותרת צנ- עה למדי: "סכנת מחלות לתושבי תל-אביב

● אל תצפה לבחירות לפני אוגוסט, 1955. גם אם תיפול הממשלה לפני תאריך זה, לא מן הנמנע כי נשיא המדינה יבקש את הממשלה הנוכחית לזמין בתפקידה כממשלת-מעבר משך כמעט שנה. שתי האפשרויות האחרות: (א) הכרות בחירות כלליות מיד; (ב) הרכבת קואליציה מצומצמת. איש אינו נוטה לפתרון הראשון, אך רבים ממנהיגי מפא"י מחייבים את הפתרון השני בשיתוף עם אחדות-העבודה.

● צפה הזרעה מתואמת של ממשלת ישראל ומטה משקיפי אי-ם על חזירתה של ישראל לוערת שביתת-הנשק הישראלית-ירדנית. בדרכו לארץ קיים הגנרל הקאנאדי בארנס שיחה על נושא זה עם אריה אילן, איש משרד החוץ הישראלי המספל בעודות שביתת-הנשק. אילן ביקר לשם כך בלונדון.

● ירח-הדבש הפוליטי של ישראל ובורמה עומד להסתיים, אם תחזק ממשלת אמריקה בתוקף בכיוון זה. ישראל קשרה קשרים הדוקים עם המדינה הדרום-אסיאתית, הקרובה גיאוגרפית ורוחנית להודו, מתוך תקווה לת- קרב למחנה האסיאתי ולרופף את בריתו עם הערבים. עתה רמזה אישיות אמרי- קאית לישראל כי ארצו אינה רואה בעין יפה התקרבות זו של ישראל אל מדינה אשר שנים נוספות באופוזיציה כדי לרשט את מפא"י בבחירות לכנסת העולמית.

● סיכויי השלום בעולם חזקים עתה יותר משהיו אי פעם מאז פרצה מלחמת-החבש ב-1936. אפילו ממשלת אמריקה, המתיחסת באיבה לכל פשרה עם ברית-המועצות, נדבקה ממצבי-הרוח הרונע הכללי, שה- תחררה זו הפעם הראשונה מן המתיחויות המתמדת ששררה עד כה בוויינגטון.

● אם יתקבל בכל זאת אחוז החסימה, יתכן כי אחרי הב- חירות הכאות לא תקום מחדש הקואליציה הנוכחית. כמה מרא- שי הצ"כ החלו חושבים על האפשרות כי במשטר של אחוז חסימה תוכל מפלג- תם להיות באמת אלטרנטיבה אמיתית למפא"י, ושכדאי לה במקרה זה לחכות חמש שנים נוספות באופוזיציה כדי לרשט את מפא"י בבחירות לכנסת הרביעית.

● אותה שעה מאיימת סכנה פנימית על הצ"כ עצמם. אפרים גוזמן, מזכיר הסוחרים שפרש מן המפלגה, מאיים להקים רשימה עצמאית של אזרחים בבחירות לעיריית ואולי גם לכנסת. גוזמן בוסס בקולותיהם של 24 אלף סוחרים רשומים, משפחותיהם וידידיהם, המסוגלים להכניס לכנסת לפחות חמשה ציקים, אינו חושש על כן מפני אחדות-החסימה של 4.2%.

● אל תצפה לשים התקרבות של אחדות-העבודה למפא"י בעתיד הקרוב. המפלגה החדשה תשתול עתה לבטס את כוחה העצמאי, לעמוד בתוקף על עצמאותה. סימן ראשון: היא תסרב לנהל שיחות עם כל גוף מפא"י שן יהיה נוכח דוד ליבשיץ, איש אחדות-העבודה שעבר בשעתו למפא"י. ליב- שיץ פירסם בשעת הפילוג הודעה עולבנית שרמזה כי גם המפלגה החדשה תצעד בדרכו.

● בינתיים משתדלת המפלגה החדשה ליצור עתון יומי משלה, נתקלת בכך בקשיים חמורים.

● המפליים ספק ביעילותם של מומחים זרים יקבלו אישור נוסף לדעתם כשיתפרסם דו"ח מבקר-המדינה, שיציין כי כמה ממומחים אלה הביאו תועלת מופקפקת ביותר אפילו לדעת המשדרים שהזמינו אותם.

● הככבים של שדה-בוקר יצטרפו להיפרד מכו-גוריון אף תתגשם תכנית המציעה לבטל את משרד הפיתוח בממשלה הבאה, להעביר את כל עניני הפיתוח לחברה ממלכתית אשר בראשה יעמוד בן. גיי. הגשמת תכנית זו תלויה בעתידו הפוליטי של בן-גוריון. היא תבטל מעצמה אם יחזור בן. גיי. למשרד ראש הממשלה, תהפוך לרצינית אם יישאר שרת במקומו.

● הכנסת עלולה לעבור למעון זמני חדש. עסקי המפלגות שהיו רגילים לחיות ולפעול בבתי-מלון, יוכלו לחזור להרגל זה אם תעבור הכנסת לבית-מלון במקום שקט בירושלים הדרומית, שבנייתו הופסקה מחוסר תקציב. תכנית הבנין של הכנסת נידחת מדי פעם, ובינתיים צר המקום בבית-הנוכחי.

● אם אתה מעוניין להשקיע את כספך בבניה, צפה לכמה תז- חות. הממשלה עומדת לראות בענף זה השקעת הון עם כל החזיונות הכרוכות בכך. בשקוש ערים הגדולות עומדות שתי חברות (של יהודי צרפת-בלגיה ושל יהודי דרום אמריקה) להקים שורה של בנייני משרדים גדולים.

● יתכן כי תוכל לשתות יותר יין בפחות כסף אם יגשימו כמה בעלי בתי-חרושת לייב באמריקה הלטינית את תכניתם להקים מפעל חדש בארץ בשיתוף עם הון הסתודותי. לדעתם נובע מחיה היין הגבוה הנוכחי משי- טות ייצור מיושנות.

● גם אם אינך מחוכך יין, תעמוד לפניך ברירה בין סוגי משקאות רבים והולכים. אחרי טמפו מבקשים עתה כמה יצרנים מיוון לייצר בארץ בקיץ הבא משקה יווני שטעמו, לדבריתם, משובח מכל התוצרת המקומית.

● אם זקוק אתה לאשראי, חכה לנכונות גולה יותר מצד הבנק הלאומי לשרתך. עם פתיחת הבנק הממלכתי ושיחרורו בל"ל משרדת השבונות הממשלה, יקדיש תשומת לב גדולה וזולתת לחוסן הקטן ולבעלי עסק זעירים, ניסה להתחרות עם בנקים אחרים בשטח זה.

● עוד השנה תוכל לחוג ישך מספר בעיר אחרת. כאשר יושלם הקשר הישראלי-ירושלמי, למעשה כבר קיים הסדר זה לגבי כמה מאות מספרים בשתי הערים — מרכיבות הממשלה והצבא. עד דצמבר מקוים מהנדסי הדואר להסדיר את הדבר לגבי כל בעלי הסלפונים.